

4. JEGYZETEK

Rövidítések

AtSz.	=	Agrártörténeti Szemle
Bk.	=	Bukarest
Bp.	=	Budapest
E.	=	Az Erdő
EK.	=	Erdészeti Kísérletek
EL.	=	Erdészeti Lapok
EtK.	=	Erdészettörténeti Közlemények
ME.	=	Magyar Erdész
MMMK.	=	A Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei
OEE. EtSzK.	=	Az Országos Erdészeti Egyesület Erdészettörténeti Szakosztály Közleményei
OL.	=	Magyar Országos Levéltár

Hivatkozások

- 1/ *Eulia Cselebi török világotutató magyarországi utazásai. 1660–1664* (Bp., 1985.) 28.
- 2/ Lásd IMREH István: *A rendtartó székely falu* (Bk., 1973.).
- 3/ DANKANITS Ádám: *A hagyományos világ alkonya Erdélyben.* (Bp., 1983.) 41.
- 4/ *Az erdőtörvénnyel kapcsolatos legteljesebb magyar nyelvű irodalomra lásd MÉSZÁROS Károly: Az új erdőtörvény a polgári magánjog és a nemzetgazdasági érdekek szempontjából.* (Pest, 1857.).
- 5/ *Az erdőtörvény korabeli ismertetése lásd pl. KLEKNER Alajos: Az erdőtörvény (1879. évi XXXI. t. cz.) magyarázata.* (Bp., 1881.).
- 6/ KOLOSSVÁRY Szabolcsné: *A magyar erdőgazdálkodás történelmi fejlődése.* In: *Az erdőgazdálkodás története Magyarországon (Tanulmányok).* Szerk.: KOLOSSVÁRY Szabolcsné (Bp., 1975.) 52.
- 7/ TAKÁCS Imre: *Magyarország földművelésügyi közigazgatása az Osztrák–Magyar Monarchia korában. 1867–1918.* (Bp., 1989.) 203.

- 8/ ARATÓ Gyula: Magyarország erdőgazdasága.
In: A magyar szent korona országainak földrajzi,
társadalomtudományi, közművelődési és közgazdasági leírása.
Szerk.: LÓCZY Lajos (Bp., 1918.) 323.
- 9/ A természettel való kapcsolat korábbi időszakára
lásd R. VÁRKONYI Ágnes: „Folyóvizünk, amelyből élünk...
Valóság 1989. 12: 85–95.
- 10/ KAÁN Károly: Az erdészeti technika országos kérdéseiből.
EL. 1922. 113.
- 11/ *A magyar államerdők az alkotmányos magyar kormány
kezeiben* EL. 1869. 332.
- 12/ LÓNyai Menyhért: Az államvagyonról hódolatteljes
előterjesztése Ő császári és apostoli királyi Felségéhez.
(Buda, 1869.) 49.
- 13/ WAGNER Károly: Az állandó erdőjövedelem biztosításáról.
EL. 1874. 201–210; 297–304., Uó. Adjuk el az államerdőket is.
EL. 1875. 205–212.
- 14/ ARDAI: Az államerdők eladásának kérdéséhez.
EL. 1875. 307–311., KOZINSKY: Vidéki szó az állam-erdők
eladásának kérdéséhez. EL. 1875. 472–473.
- 15/ *Az államerdők ez idő szerint nem adatnak el*
EL. 1875. 523–524.
- 16/ WAGNER Károly: A porosz és magyar államerdők
gazdasági viszonyai számokban. EL. 1879. 4–14.
- 17/ BUND Károly: Napikérdések. EL. 1904. 192.
- 18/ EL. 1902. 641.
- 19/ OL. K–184. 1917–B/2–115. 117.
- 20/ A bankok szerepére lásd SZÁSZ Zoltán: A magyar
kormány tervei a nemzetiségi pénzügyi intézetek állami
ellenőrzésére (1902–1904). Századok 1966. 118–137.
- 21/ OL. 1912–B/2–31. 958.
- 22/ Uo. 1913–B/2–892.
- 23/ Uo. 1913–B/2–822.
- 24/ Uo. 1906–B/2–56. 412.
- 25/ Uo. 1918–B/1–135. 858.
- 26/ Uo. 1918–B/2–127. 417.
- 27/ EL. 1918. 217–219. p.

- 28/ OL. K–184. 1918–B/1–126. 851.
- 29/ Uo. 1918–B/1–127. 977.
- 30/ DIVALD Adolf: Jelentés Máramaros – Ungh- és Liptómegeye kincstári erdőségeiről. (Buda, 1870.) 207.
- 31/ DIVALD Adolf: Jelentés Erdély kincstári erdőségeiről. (Buda, 1871.) 67.
- 32/ DIVALD Adolf: A Magyar Birodalom álladalmi erdőségei kezelésének eredményei 1867-ig és lépések egy jobb jövő felé. EL. 1868. 188–189.
- 33/ OL. K–184. 1912–B/2–42. 765. *Divald Adolf* m. k. osztálytanácsos jelentése a magyar végvidéki erdők kezelése ügyében.
- 34/ BEDŐ Albert: A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása. (Bp., 1885.) I. kötet 20.
- 35/ BIKKAL Nándor: Miként lehetne Máramarosban a nagykiterjedésű kincstári és magán erdőuradalmak jövedelmét fokozni? EL. 1882. 804.
- 36/ BÍRÓ Zoltán: A Máramarosszigeti m. kir. Erdőigazgatóság kerületének gazdasági viszonyai. (Máramarossziget, 1904.) 10–11.
- 37/ FERENTZY Lajos: Szatmár vármegye erdőgazdaságának leírása. ME. 1911. 451. és 471.
- 38/ PAUSINGER József: A görgényi kincstári erdők gazdasági viszonyainak leírása. EL. 1885. 1091. és 1094.
- 39/ OL. K–184. 1889–25 – 4404. A kolozsvári erdőigazgatóság 1889. évi erdőtisztai értekezletének jegyzőkönyve.
Megjegyzés: Az erdőtisztai értekezletet év elején tartották, ahol az előző év eseményeit értékelték, illetve meghatározták a további feladatokat. Az értekezletre az erdőgondnokságok megadott témák és szempontok alapján írásbeli jelentést készítettek. A beérkezett jelentések tartalmát az értekezleten egy-egy előadó összefogta, előadást tartott róla, majd megvitázták. A határozatot hivatali úton továbbították a minisztériumba, illetve a helyben elintézendőkről döntöttek, felelősöket neveztek ki.
- 40/ OL. K–168. 1885 – 4 – 62.709.
- 41/ MAROSI Ferenc: A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó erdők gazdasági viszonyainak leírása. (Arad, 1890.) 49–50. és 53.

- 42/ OL. K-168. 1886-4/a-721.
- 43/ Lásd pl. FEKETE Lajos: Az erdőrendezésnek hazánkban szokásos rendszeréről, annak módosításáról és egyszerűsítéséről. EL. 1902. 567-588.
BUND Károly: A magyar erdőrendezés kritikai méltatása és néhány javaslat annak fejlesztéséhez. EL. 1905. 251-261; 301-310; 488-502.,
MUZSNAY Géza: A kincstári erdőkre vonatkozó üzemtervek, üzemnyilvántartási könyvek és üzemátvizsgálási munkálatok alakjának egyszerűsítéséről. EL. 1908. 1-28; 68-78; 127-138.
- 44/ Lásd OL. K-184. a/8-as gyűjteménycsoportjában az erdélyi erdőgondnokságok üzemterveit és üzemátvizsgálási munkálatait.
- 45/ Lásd 34/ I. kötet 32.
- 46/ Lásd 30/ 210-211. és 240-241., továbbá 35/804-807. és 933.
- 47/ OL. K-270. 1880-1-14-47. 618.
- 48/ Lásd 30/243-250., továbbá 35/804-808.
- 49/ Lásd 35/ 938-939.
- 50/ Lásd 35/807.
- 51/ Lásd 31/61-62. és 110-133.
- 52/ Lásd 38/1087-1090.
- 53/ *Horváth Gyula Küküllőmegye felső-kerületi képviselőjének interpellációja* EL. 1874. 564-565.
- 54/ EL. 1869. 287-288.
- 55/ OL. K-270. 1880-1-14-68.511.
- 56/ Lásd 39/
- 57/ OL. K-184. 1903-1/a-6116.
- 58/ FEKETE Lajos: Kirándulás a fogarasi havasokba. EL. 1883. 204-205.
- 59/ Lásd 32/198.
- 60/ MISSICS János: A temesi és krassói uradalmak fakérdése. (Pest, 1868.) DIVALD Adolf: Észrevételek Missics János úr „Észrevételei”-re a temesi fakérdés ügyében. (Buda, 1868.)
- 61/ GELINEK Tivadar: A bégavölgyi ligeterdők kocsános tölgyeinek növekedés-menete. EL. 1880. 583-584.
A szlavón tölgyesekben az egyes fák ugyan méretben felülmúlták a Béga-mentieket, ezek viszont egészségesebbek

- és kisebb méretűknél fogva könnyebben kezelhetőek voltak.
A szlavón tölgyesekről lásd részletesebben
OROSZI Sándor: A szlavón tölgyesek legendája és valósága.
MMMK. 1990–1991. (Bp., 1991.) 173–192.
- 62/ OL. K–184. 1889–29–4502.
- 63/ MATLEKOVITS Sándor (szerk.): Magyarország közgazdasági és
közművelődési állapota ezeréves fennállásakor és az 1896. évi
ezredéves kiállítás eredménye. (Bp., 1898.) II. 51. és 54.
- 64/ FEKETE Lajos: A selmeczi m. kir. erdőakadémia hallgatónak ez
évi nagy tanutazása. EL. 1881. 614–615.
- 65/ OL. K–184. 1889–29–3445.
- 66/ Lásd 33/
- 67/ MUICS István: A szörénymegyei bükkerdők értékesítésének
kérdéséhez. EL. 1881. 103–107.
- 68/ BALÁS Pál: A szörénymegyei bükkerdők haszonvétele és
átváltoztatása. EL. 1880. 912–914.
- 69/ OL. K–184. 1900–1/a–20.089.
- 70/ Lásd 36/17–22.
- 71/ OL. K–184. 1918–B/2–142.931.
- 72/ Lásd pl. BÍRÓ Zoltán: A máramarosszigeti fenyőtutajfa-árverés
eredményei. EL. 1908. 505–508., Uő. A máramarosi faeladások.
EL. 1909. 333–336., Uő. A máramarosszigeti
fenyőtutajfaárverés eredménye. EL. 1910. 230–235.,
Uő. A máramarosszigeti fenyőtutajfa árverés eredménye.
EL. 1912. 240–246., Uő. A máramarosi tutajfaárverés.
EL. 1914. 302–303., továbbá *A máramarosszigeti
fenyőtutajfa-árverés eredménye* EL. 1911. 412–417.,
A máramarosi fenyőtutajfaárverések EL. 1913. 271–273.,
A máramarosszigeti fenyőtutajfaárverés eredménye.
EL. 1914. 355–361., *A máramarosszigeti fenyőfaárverések*
EL. 1914. 491–493., *A máramarosi és lipitói tavaszi
fenyőfaárverések* EL. 1916. 359–367
- 73/ *A tiszamenti kincstári fenyőfa elosztása az alföldi gőzfűrészek között*
EL. 1918. 192.
- 74/ Lásd POLGÁRDI Béla: Máramaros vármegye erdőgazdasága.
ME. 1910. 133–135. és BÍRÓ Zoltán: Néhány szó a máramarosi
m. kir. erdőigazgató gazdálkodásáról. ME. 1910. 188–195.

- 75/ SZÉCSI Zsigmond: Az erdőhasználatannal kézikönyve.
II. kiadás (Bp., 1894.) 101.
- 76/ Lásd 36/22–23.
- 77/ OL. K–184. 7424. kötet. A nagybányai főerdőhivatal
1914. évi általános tiszti értekezletének jegyzőkönyve.
- 78/ 1900. évi párisi Nemzetközi Kiállítás. A Magyar Korona
Országai Erdészeti Kiállításának részletes katalógusa
(Bp., 1900.) 92–93.
- 79/ OROSZI Sándor: Erdősítések a Delibláti-pusztában homokján.
MMMK. 1988–1989. (Bp., 1990.) 457–458.
- 80/ KAÁN Károly: „Házi kezelés”. EL. 1911. 446–455.,
Uő. Selmeczbánya város erdőgazdasági eljárása körül.
EL. 1911. 916–935.,
KAÁN Károly–ZÓLOMY Imre: Selmeczbánya város
erdőgazdasági eljárása körül. EL. 1911. 1076–1079.,
ZÓLOMY Imre: Házi kezelés. EL. 1911. 829–837.
- 81/ OL. K–184. 7420. kötet. A kolozsvári erdőigazgatóság
1913. évi általános tiszti értekezletének jegyzőkönyve.
- 82/ Lásd 81/.
- 83/ OL. K–184. 1913–B/1–274. A szászsebesi erdőhivatal
1913. évi általános tiszti értekezletének jegyzőkönyve.
- 84/ Uo. 1915–B/1–21–458.
- 85/ FRANK Pál: Fakereskedelem a Maros-folyamon és mentén,
meg a marosmenti erdőségek Aradtól Erdélyország határáig.
EL. 1873. 320.
- 86/ Lásd 11/19–25.
- 87/ OL. K–184. 1893–1–423.
- 88/ DIVALD Béla: A bálinczi tölgyesekről. EL. 1892. 617–624.
- 89/ 100 K-t meghaladó tölgyfaárak Magyarországon EL. 1911. 417
- 90/ OL. K–184. 1914–B/1–81.354.
- 91/ Lásd 35/806., továbbá 75/194.
- 92/ Lásd 35/806., továbbá 75/71. és 36/15.
- 93/ FORBERGER János: Erdőgazdaság. In: Máramaros vármegye
egyetemes leírása. Szerk.: SZILÁGYI István (Bp., 1876.) 393.
- 94/ Lásd 75/501.
- 95/ Lásd 30/212.
- 96/ Lásd 75/190–191.
- 97/ OL. K–184. 1915–B/1–20.364.

- 98/ Lásd 30/231–237.
- 99/ GABNAY Ferenc: A máramarosi tutajozás jelentősége.
EL. 1897. 450–451. A téli favonszolás szépirodalmi megjelenítésére lásd KEMÉNY János: Víziboszorkány. (Bk., 1979.) 136–137. és 152.
- 100/ Lásd 75/442. és 461.
- 101/ KELLNER Valér: A fa-anyagok vízen való szállításának rendszere és eszközei Máramarosban.
EL. 1883. 914. és 1026–1030.
- 102/ Lásd 30/235.
- 103/ OL. K–184. 1889–30–9586. A vízfogóról a szakirodalomban ismertető jelent meg: NAGY Károly: A makerlói vízfogó ismertetése. EL. 1890. 925–951.
- 104/ Lásd 78/132. A vízfogó további sorsáról keveset tudunk, de századunk második évtizedére már minden bizonytal előregedett, azaz a gátudvar megtelt hordalékkal, a vízáteresztő szerkezetek pedig elavultak.
- 105/ Lásd 101/1026–1030. és KOLOZS József: A tutajozásról. E. 1914. 266.
- 106/ Lásd 101/922–928.
- 107/ OL. K–184. 1910–B/1–10.815.
- 108/ Lásd 105/ KOLOZS J. i.m. 267.
- 109/ *Gúzsvevessző-termelés* EL. 1907. 89–90.
- 110/ Lásd 105/ KOLOZS J. i. m. 257–258.
- 111/ Lásd 35/940.
- 112/ Lásd 101/1030–1031.
- 113/ Lásd 99/453.
- 114/ Lásd 75/291. és 304.
- 115/ Lásd 75/376. és 78/93.
- 116/ Lásd 75/348.
- 117/ Lásd 77/.
- 118/ Lásd 38/842–846.
- 119/ Lásd 38/850–863. és 75/ 307–316.
- 120/ Lásd 75/479.
- 121/ OL. K–184. 1895–2–38.974., továbbá lásd 38/850–863. és 75/442–443., 451–453., 458–468. és 479.
- 122/ Lásd 39/.
- 123/ Lásd 75/499–500.

- 124/ Lásd 75/500.
- 125/ OL. K–184. 1096–B/3–84., továbbá *Erdei iparvasút Görgényben*
EL. 1902. 819–820. és *Vasút a görgényi uradalomban*
EL. 1903. 295–296.
- 126/ Lásd 38/948–956. és 75/406–409., 486–490. és
TOMASOVSKY Imre: A selmeczbányai m. kir. erdőakadémia
III. éves hallgatóinak 1897. évi tanulmányútja. EL. 1898. 226.
- 127/ Lásd 126/ TOMASOVSKY I. i. m. 225.
- 128/ STERBA Szabolcs: Erdőgazdaság.
In: Bihar vármegye és Nagyvárad. Magyarország vármegyéi
és városai. Szerk.: BOROVSZKY Samu (Bp., 1901.) 333.
- 129/ OL. K–184. 1909–B/1–6606.
- 130/ Lásd 75/163., 291–294., 302. és 307.
- 131/ Lásd 64/606–607. és
ILLÉS Nándor: Kirándulás Erdélybe. EL. 1869. 265–266.
- 132/ Lásd 64/609–610. és 75/445–447.
- 133/ Lásd 75/447–448.
- 134/ Lásd 75/421–422., 468–490., továbbá 131/ILLÉS N. i. m.
290–306. és DIVALD Béla: Egy új lecsapoló zsilip-szerkezet.
EL. 1883. 818–824.
- 135/ BÉKY Albert: A sebeshelyi felhőszakadás. EL. 1907. 962–963.
- 136/ Lásd 83/.
- 137/ OL. K–184. 1915–B/1–21.458.
- 138/ Lásd 32/ 197. és 75/439.
- 139/ *Lo-Presti-féle erdei pálya* EL. 1873. 339.
- 140/ Lásd 11/14–18.
- 141/ OL. K–168. 1188. kötet. Temesvári erdőfelügyelői jelentés. 1882.
- 142/ OL. K–184. 1913–B/1–274. A lippai főerdőhivatal
1913. évi általános tiszti értekezletének jegyzőkönyve.
- 143/ OL. K–184. 1915–B/1–135.243.
- 144/ Ou. 1893–1–341.
- 145/ KÖRÖS László: A pojána möruli villamos üzemű erdei vasút.
EL. 1902. 603–611.
- 146/ DÉNES Zoltán: Tanulmányút Krassószörényben. EL. 1913. 885.
- 147/ OL. K–184. 1918–B/1–129.299.
- 148/ EL. 1918. 111., 220., 496–497. és PETŐ János: A hadikincstár által
az erdészetnek átengedhető szállítóeszközök.
EL. 1918. 258–262.

- 149/ Lásd 30/208–209.
- 150/ OL. K–270. 1880–3–64–93.
- 151/ *Máramarosmegye közgazdasági leírása* EL. 1901. 159.
- 152/ *Báró Kemény Gábor miniszter Máramaros vidékén* EL. 1881. 538.
- 153/ BÍRÓ Zoltán: Adatok a máramarosszigeti erdőgazgatóság 1911. évi gazdálkodásáról. EL. 1912. 559.
- 154/ Lásd 36/24–26. és 153/560.
- 155/ Lásd 30/197–198., továbbá 35/802. és
KREYBIG László: Az erdei- és vörösfenyő máramarosi tenyésztésének kérdéséhez. EL. 1883. 320–322.
- 156/ Lásd 36/24–26. és 155/ KREYBIG L. i. m.
- 157/ Lásd 35/939. és 153/560.
- 158/ Lásd 77/.
- 159/ Lásd 37/471.
- 160/ Lásd 31/62–64., 86–87.
- 161/ Lásd 38/1095–1113.
- 162/ Lásd 39/.
- 163/ Lásd 38/1092–1094.
- 164/ Lásd 38/1095–1113.
- 165/ Lásd 81/.
- 166/ Lásd 38/1109.
- 167/ Lásd 39/.
- 168/ Lásd 83/.
- 169/ Lásd 83/.
- 170/ Lásd 83/ és PÉCH Dezső: Vidéki levél. EL. 1884. 1125–1128.
- 171/ Lásd 32/198–202.
- 172/ SZABÓ Adolf: Néhány szó a bégavölgyi tölgyerdőkről. EL. 1881. 40–41.
- 173/ OL. K–168. 1189. kötet. Temesvári erdőfelügyelőség. 1884.
- 174/ Uo. 1188. kötet. Temesvári erdőfelügyelőség. 1882.
- 175/ Uo. 1190. kötet. Temesvári erdőfelügyelőség. 1883.
- 176/ ROCHEL Károly: A csálai kincstári erdőgondnokság tölgyeseinek száradásáról. EL. 1877. 553–556.
- 177/ GAJÁRY József: Tölgyertési munkálatok a temesvári m. k. erdőgondnokságban. EL. 1882. 296–330.
- 178/ Lásd 11/38–58.
- 179/ FUCHS János: Tölgyállabok gyérítése a lippai erdőgondnokságban. EL. 1883. 772–774.

- 180/ Lásd 11/32.
- 181/ Lásd 173/.
- 182/ Lásd 142/.
- 183/ PULVERMACHER Gusztáv: A karánsebesi m. k. erdőhivatal, illetőleg a fölösztatott román-bánáti határőrezred erdeinek leírása. EL. 1877. 648–651., 704–707.
- 184/ Lásd 68/915–917.
- 185/ Lásd 174/.
- 186/ Lásd 146/884.
- 187/ Lásd 183/698–701.
- 188/ Lásd 78/90., 82., 106., 84., 88. és 96.
- 189/ OL. K–184. 1917–B/1–1240.
- 190/ 1918–I/B–86.820. sz. rendelet: EL. 1918. 206–209.
- 191/ 1918–I/B/4–31.318. sz. rendelet: EL. 1918. 209–211.
- 192/ OL. K–184. 1919–I/2–54.804. (1915–A/5–22.864.).
- 193/ *A herkulesfürdői nagy erdei tűz* EL. 1905. 936.
- 194/ Lásd 35/933.
- 195/ Lásd 36/13–14.
- 196/ *Cyklon a szászsebesi m. kir. erdőhivatal kerületében* EL. 1908. 1093. és *Cziklon pusztítása a szászsebesi erdőhivatal kerületében.* EL. 1909. 148.
- 197/ *A délmagyarországi árvízpusztítások* EL. 1910. 639–642., BUND Károly: *A krassószörénymegyei pusztulás okairól.* EL. 1910. 559–562., BLATTNY Tibor: *Jég- és fagykárok Délmagyarország erdőségeiben.* EL. 1910. 579–581. és TÉRFY Béla: *A krassószörényi árvízkatasztrófák.* EL. 1912. 865–898.
- 198/ Lásd 83/.
- 199/ Lásd 197/ TÉRFY B. i. m. 892–894.
- 200/ Lásd 36/13–14. és 25.
- 201/ BEDŐ Albert: *A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása.* I–IV. kötet. II. kiadás. (Bp., 1896.) I. köt. XXXI.
- 202/ Lásd 39/ és 83/.
- 203/ Lásd 39/ és 83/.
- 204/ Lásd 176/ és GYÖRFI János: *Erdővédelemtan.* (Bp., 1963.) 555.
- 205/ Lásd 11/33.
- 206/ OL. K–168. 1876–4–17.942.

- 207/ Lásd 32/202–204.
- 208/ Lásd 11/33. és 66–68.
- 209/ Lásd 38/1109–1112.
- 210/ Lásd 83/.
- 211/ Lásd 81/.
- 212/ OL. K–184. 1915–B/1–24.436.
- 213/ Uo. 1918–I/B/1–136.274.
- 214/ BUND Károly: Az idei bükkmakktermés értékesítése.
EL. 1918. 363–367., továbbá EL. 1918. 475–476.
- 215/ OL. K–184. 1918–B/1–126.856.
- 216/ BERENDY Béla: Legelő- és havasgazdálkodás. (Bp., 1904.) 19.
- 217/ Lásd erről bővebben OROSZI Sándor: A magyar kormány havasgazdálkodási programjának gazdaságpolitikai háttere (1898–1918). AtSz. 1989. 1–4: 24–55. és Uó. A magyar kormány havasgazdálkodási tervének erdőgazdasági vonatkozásai (1898–1918). OEE. EtSzK. XVII. (Bp., 1989.) 125–130.
- 218/ OL. K–184. 1908–B/2–29.615.
- 219/ Az általunk vizsgált területen Marosvásárhelyen, Kolozsvárott, Nagyváradon és Temesvárott hoztak létre földművelésügyi minisztériumi kirendeltséget.
- 220/ OL. K–184. 1916–B/1–40.921.
- 221/ Lásd pl. SZÉKELY József: A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság havasgazdálkodása. E. 1909. 181–185; 193–196; 205–209; 217–219., LETZ Lajos: Havasgazdálkodásunk Máramarosban. EL. 1912. 212–240., MARINOVIC^Ć Milán: Havasok és azok modern berendezése. E. 1916. 49–52; 65–71; 77–81.
- 222/ Lásd 220/ benne az 1914–B/1–19.280. FM. számú rendeletet.
- 223/ OL. K–184. 1917–B/2–154.233.
- 224/ Lásd 215/.
- 225/ Lásd 153/561–562.
- 226/ Lásd 35/803. és 808.
- 227/ NYEGRE László: Máramaros megye. (Bp., 1900.) 36.
- 228/ Lásd 77/ és 37/.
- 229/ Lásd 38/ 112–1118.
- 230/ Lásd pl. PAUSINGER József: Rezső trónörökös Ő Fensége görgényi vadászata. EL. 1884. 1032–1040.
és *Trónörökös Ő Fensége görgényi vadászata* EL. 1881. 1023–1029.

- 231/ Lásd 38/119. és 201/I. köt. XCV.
- 232/ Lásd 81/.
- 233/ ZSINDELY Endre: A Kárpátok medencéjének szarvastörzsei.
Nimród 1939. 181.
- 234/ Lásd 83/.
- 235/ Lásd 153/562.
- 236/ VADAS Jenő: Vaddisznó vadászat Temes megyében.
EL. 1889. 415–422.
- 237/ Lásd 11/28. és 70–71.
- 238/ *Temes vármegye és Temesvár* Magyarország vármegyei és városai.
Szerk. BOROVSZKY Samu. (Bp., 1896.) 172.
- 239/ VADAS Jenő: Zergevadászat a krassószörényi havasokon.
EL. 1888. 1049–1050.
- 240/ SIMONFFY Gyula: A halászat jelentősége hazánk és
a külföld erdőgazdaságaiban. EL. 1910. 577
- 241/ Az alapismertetést tartalmazza
SIMONFFY Gyula: A m. kir. kincstári erdőségek halaszvízei
(1910. évi állapot). EL. 1912. 851–853., 898–908., 934–936.
- 242/ Lásd 37/427. és 77/
- 243/ Lásd 38/1119–1120.
- 244/ Lásd 39/.
- 245/ Lásd 83/.
- 246/ OL. K–168. 1885–4/a-52.915.
- 247/ KOLLWENTZ Ödön: Az alsó- és középfokú erdészeti
szakoktatás története. OEE. EtSzK. II. (Bp., 1966.) 20–23.
- 248/ Az iskolára lásd CSERNY Győző: A vadászerei m. kir. erdőőri
szakiskola és alsóbb erdészeti szakoktatásunk fejlődése.
EL. 1902. 1173; 1300–1316., TÖRÖK Sándor: A vadászerdői
m. kir. erdőőri szakiskola erdőgazdaságának rövid leírása.
EL. 1912. 129–146., Uő. A m. kir. külső erdészeti kísérleti
állomás Vadászerdőn. (Selmezbánya, 1914.). A vadászerdői
szakiskola erdőinek 1912-től 1921-ig érvényes
üzemátvizsgálási munkái pedig megtalálhatók:
OL. K–184. 7922. kötet.
- 249/ A kísérletekre a fentiekén kívül lásd még
TÖRÖK Sándor: A vadászerei külső kísérleti állomás
kísérletsorozata. EK. 1900. 11–33., Uő. A tölgyfa legelőnyösebb
feldolgozására irányuló kísérletek Vadászerdőn.

- EK. 1904. 29–51., Uő. Csemete- és erdőnevelési kísérletek Vadászerdőn. EK. 1904. 77–83. és LENGYEL Géza: A vadászerdei m. kir. külső erdészeti kísérleti állomáshoz tartozó Vadászerdő, Bisztra és Hidasliget erdőrészek növényzete. EK. 1915. 175–223.
- 250/ *Az osztrák birodalmi erdészeti egyesület tanulmányútja*
EL. 1910. 1108.
- 251/ Lásd 34/I. köt. 66.
- 252/ *Új erdőőri szakiskola* EL. 1892. 556.
- 253/ ARATÓ Gyula: A görgényi erdőőri szakiskola megnyitása.
EL. 1893. 749–757.
- 254/ Az átalakításról lásd OL. K-184. 1894–4-4890.
- 255/ PAUSINGER József: A görgény-szent-imrei parkban telepített külföldi fanemek tenyésztéséről. EL. 1894. 117–136.
- 256/ PÉCH Dezső: Külföldi fafajok tenyésztése a görgény-szent-imrei m. kir. erdőőri szakiskola parkjában. EK. 1900. 49–54. SZAKMÁRY Ferenc: Növénytenyésztési megfigyelések Görgény-Szt.Imrén és Szabédon az 1902. évben. EK. 1903. 29–37. és Uő. A görgény-szt.-imrei m. kir. külső erdészeti kísérleti állomás 1902. évi munkásságáról. EK. 1903. 73–87.
- 257/ PÉCH Dezső: Külföldi facsemeték termelése a görgény-szent-imrei m. kir. erdőőri szakiskolánál. EK. 1900. 30–37.
- 258/ OL. K-184. 1918–50/1–165.944.
- 259/ ROTH Gyula: Erdészeti meteorológiai telep Görgényszentimrén. EK. 1902. 107–108.
- 260/ OL. K-184. 1900–4–71.137.
- 261/ KOLOSSVÁRY Szabolcsné: A magyar erdészeti kutatásügy a második világháború előtt. AtSz. 1969. 23.
- 262/ A telepről a 256/ szám alatt idézett műveken kívül lásd még pl. SZAKMÁRY Ferenc: Növénytenyésztési megfigyelések a görgényszentimrei külső erd. kís. állomáson az 1901. évben. EK. 1902. 17–22., Uő. A görgényszentimrei m. kir. erdészeti kísérleti állomás 1901. évi munkásságáról. EK. 1902. 68–80. és Uő. Növényteni megfigyelések Görgényszentimrén és Szabédon az 1903. évben. EK. 1904. 87–92.

- 263/ Az 1899. évi üzemterv térképmelléklete megtalálható az Erdészeti Tudományos Intézetben (Budapest), míg az 1907-ben készített üzemátvizsgálási iratok levéltári jelzete: OL. K-184. 7921. kötet.
- 264/ MAROSI Ferenc: Kétféle csertölgy a lippai uradalomban. EL. 1886. 780-786.
- 265/ HAJDÚ János: A magyar-román országos határvonal erdészeti jelentősége. EL. 1899. 81-127; 220-261; 344-369.
- 266/ BARTHA Dénes: Az erdészeti növényföldrajzi megfigyelések kezdetei Magyarországon. OEE. EtSzK. XVI. (Bp.-Debrecen, 1988.) 87-97., OROSZI Sándor: 75 éve jelent meg szakmai irodalmunk egyik legjelentősebb könyve. E. 1988. 345-346.
- 267/ Lásd 77/.
- 268/ Lásd 241/ 853., 899., 901., 902., 935.
- 269/ Lásd 146/885.
- 270/ OL. K-184. 1917-108-170.555.
- 271/ Lásd 126/227.
- 272/ Lásd 142/
- 273/ Lásd 11/12-13.
- 274/ Lásd 142/.
- 275/ OROSZI Sándor: Természetvédelmi kérdések az erdőtiszti értekezleten. EtK. V. (Bp., 1991.) 86-92.
- 276/ Lásd bővebben OROSZI Sándor: A magyar természetvédelem kezdetei. (Bp., 1986.) 49-51.
- 277/ OL. K-184. 1914-108-38.035. (1906-108-73.071.).
- 278/ Lásd 81/.
- 279) OL. K-184. 1914-108-37.804.
- 280/ Uo. 1916-108-77.909.
- 281/ Uo. 1913-B/1-274. Az orsovai erdőhivatal 1913. évi általános erdőtiszti értekezletének jegyzőkönyve.
- 282/ Uo. 1914-108-37.388.
- 283/ OL. K-184. 1902-1/B-77.940.
- 284/ Uo. 1893-1-1050. A szolgálati szabályzatot később magyar nyelven, nyomtatott formában is kiadták: *M. kir. Máramaroszigeti Erdőigazgatóság és a Bustyaházai m. kir. Erdőhivatal kerületében alkalmazott kincstári szegődött erdőmunkások szolgálati szabályzata* (Máramarosziget, 1909.).

- 285/ OL. K-184. 1915-B/2-20.649.
286/ Lásd 34/I. köt. 38.
287/ Lásd 77/.
288/ OL. 1918-B/1-129.299.
289/ Lásd 30/228-231.
290/ DIVALD Béla: „Máramarosi állapotok” ME. 1902. 329.
291/ Lásd 290/.
292/ OL. K-184. 1906-54-38.493.
293/ Lásd 36/3.
294. Lásd 77/.
295/ *Külföldi faúsztatók* EL. 1871. 235.
296/ Lásd 38/846-848., 948-949.
297/ Lásd 39/.
298/ *Az országos erdészeti egyesület 1872. évi közgyűlése Erdélyben*
EL. 1872. 400.
299/ FEKETE Zoltán: Az erdészeti akadémia III. éves
hallgatóinak idei tanulmányútja. EL. 1902. 1319-1324.
300/ Lásd 32/189-191.
301/ Lásd 11/20.
302/ Lásd 177/ 296-297.
303/ Lásd 179/773.
304/ OL. K-184. 1917-B/1-373.
305/ Lásd 30/256.
306/ Lásd 31/34-36.
307/ Lásd 32/ 192-194. és 31/57-61.
308/ Lásd 30/328.
309/ Lásd 31/39.
310/ Lásd 31/55.
311/ Lásd 30/257-263.
312/ Lásd 131/222.
313/ Lásd 201/III. köt. X-XI.
314/ Lásd 38/.
315/ Lásd 201/III. köt. X-XI.
316/ Lásd 31/40. és 55-56.
317/ BEDŐ Albert: A magyar királyi államerdők gazdasági és
kereskedelmi leírása. (Bp., 1878.) 14.
318/ EL. 1893. IX. füzet VIII.
319/ OL. K-184. 1909-B/1-74.201.

- 320/ Lásd 77/.
- 321/ Lásd 39/.
- 322/ Lásd 77/.
- 323/ Lásd pl. EL. 1902. 1156–1167., 1903. 393–395.,
1906. 849–857., 1908. 845–848., 1036–1037., 1909. 1037–1043.,
1911. 1102. és ME. 1902. 332–334., 375–376., 1907. 215–217.,
1908. 224–225., 330–331., 1910. 3–4., 37–39.
- 324/ Lásd 298/403.
- 325/ *Az Országos Erdészeti Egyesület folyó évi közgyűlése*
EL. 1880. 747–748.
- 326/ KOLLWENTZ Ödön: Erdészeti egyesületek Magyarországon.
OEE. EtSzK. XV. (Bp., 1987.) 47. és 51.
- 327/ BEDŐ Albert: A magyar erdész nemzeti hivatása. EL. 1896. 653.
- 328/ Lásd SZABÓ A. Ferenc: A dualizmuskori nemzeti célú
telepítések Magyarországon. AtSz. 1987. 3–4: 292–316. és
SOÓS László: A nagysármási telepítés megszervezése
(1893–1901). AtSz. 1987. 3–4: 362–378.
- 329/ Lásd 236/417.
- 330/ OL. K–184. 1890–13–14.831.
- 331/ Uo. 1904–1/b-67.449.
- 332/ Uo. 1911–36–48.222.
- 333/ Lásd 36/27.
334. Lásd 41/29.
- 335/ Lásd 83/.
- 336/ OL. K–184. 1918–B/2–128.333.
- 337/ Lásd 281/.
- 338/ Lásd 31/27., 30–31.
- 339/ OL. K–270. 1879–1–7–23.803.
- 340/ Uo. 1880–1–13–931.
- 341/ Lásd 39/.
- 342/ Lásd 41/.
- 343/ Lásd 77/.
- 344/ Lásd 83/.
- 345/ Lásd 81/.
- 346/ Lásd 77/.
- 347/ Lásd 327/652.